

zpráv, plánů zlepšení apod. a jsou významným zdrojem informací pro školskou komunitu i pro externí hodnotící procesy škol. Ve Skotsku, ČR, na Slovensku, Islandu a v Koreji výsledky autoevaluace škol ovlivňují hodnocení výkonu školy. Ve Skotsku může sloužit jako podklad pro rozhodnutí o možném uzavření školy. Skotský rámec hodnocení školy¹⁸ a nástroje pro efektivní autoevaluaci vyvíjené po dobu více než dvou desetiletí skotskou školní inspekcí (HM Inspectorate of Education) známé pod souhrnným názvem *Cesta k excelenci* (*The Journey to Excellence*) se stal pro mnohé země důležitým inspiračním zdrojem pro tvorbu národních inspekčních rámců (Anglie, Austrálie, Mexiko).

Vztahy mezi procesy autoevaluace školy a externím hodnocením školy se v jednotlivých zemích liší. Tyto procesy by neměly stát odděleně a vzájemně si odporovat. Naopak interní a externí evaluace by se měly vzájemně podporovat a doplňovat s cílem zkvalitnit edukaci (Pol, 2007). Kromě Islandu a Koreje školy sdílejí výsledky své autoevaluace přímo se školními inspekcemi. Mnohé inspektoráty nabízejí školám metodické dokumenty a specifické autoevaluační rámce (např. Irsko, Nový Zéland). Naproti tomu v Estonsku, Německu a v Turecku autoevaluace není složkou externího hodnocení.

Z mezinárodního srovnání realizovaném OECD v roce 2009 je možné vysledovat společný výskyt tří základních oblastí, kterými se zabývají oba typy evaluace školy: školní praxe (kvalita výuky), výstupy (výkony žáků, spokojenost žáků, rodičů, sborů) a soulad s předpisy a nařízeními. Většina ze sledovaných zemí se zabývá všemi oblastmi (např. Anglie, Francie, Německo, Island, Korea, Polsko, Portugalsko), v Estonsku a Indonésii je spokojenost sledována pouze v rámci autoevaluace, nikoliv v rámci školní inspekce.

Mezi další nástroje, které mají schopnost zlepšovat kvalitu škol, patří standardizované **národní zkoušky** nebo **národní testování žáků**. Jejich cílem je poskytnout školám a učitelům zpětnou vazbu o výkonu žáků v porovnání s národními ukazateli (např. Dánsko, ČR, Polsko, vlámská komunita v Belgii). Jejich výsledky mohou využít školy ve svých autoevaluačních aktivitách, stejně jako samotné inspektoráty jako podkladový materiál pro externí hodnocení.

Návrhy systémových opatření na úrovni hodnocení školy

Doporučuje se posilovat základní nástroje hodnocení školy, externí a vlastní hodnocení, jejich vzájemnou provázanost a využitelnost.

Externí hodnocení školy

Cílem externího hodnocení je získání objektivní informace o kvalitě a efektivitě vzdělávání v dané škole a zajištění kontroly naplňování cílů a dodržování předpisů. Externí hodnocení je zaměřeno na posouzení výkonu a naplňování odpovědnosti při řízení školy.

---

18 Počátky skotského modelu *Cesty k excelenci* lze spatřovat v publikaci *How good is our school?* vydané skotským inspektorátem (HMIE) poprvé na konci 80. let 20. století.